

PAY PİYASASI İŞLEMLERİNE İLİŞKİN RİSK BİLDİRİM FORMU

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Pay piyasası işlemleri sonucunda kar elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Bu amaçla ilgili sermaye piyasası düzenlemelerinde öngörüldüğü üzere Pay Piyasası İşlemlerine ilişkin "Pay Piyasası İşlemlerine İlişkin Risk Bildirim Formu"nda yer alan aşağıdaki hususları anlamanız gerekmektedir.

UYARI

Sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak Sermaye Piyasası Kurulu'nun iznine tabidir. Bu nedenle, işlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun sermaye piyasası işlemlerine ilişkin faaliyet izinleri ile BİST'te işlem yapma yetkisine sahip BİST'in halen faaliyetlerine devam eden bir üyesi olup olmadığını kontrol ediniz. Pay piyasası işlemleri konusunda yetkili olan banka ve sermaye piyasası Yatırım Kuruluşlarını www.spk.gov.tr, www.borsaistanbul.com veya www.tsbp.org.tr internet sitelerinden öğrenebilirsiniz.

PAYLAR VE PAY PİYASASI HAKKINDA GENEL BİLGİ

1. Paylar, anonim ortaklıklarca ihraç edilen ve anonim ortaklık sermayesini temsil eden ve sahibine ortaklık hakkı veren menkul kıymetlerdir.
2. Bir anonim şirketin payına sahip olmak, şirkete ortak olmayı ifade etmekte olup, mevzuatta öngörülen pay sahibi haklarından yararlanabilme imkânı sağlar.
3. Borsa İstanbul A.Ş. (BİST) kotunda bulunan anonim şirketlerin payları BİST nezdindeki Pay Piyasası'nda (PP) işlem görmektedir. Pay Piyasası nezdindeki Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda yapılacak işlemler öncesinde mutlaka "Piyasa Öncesi İşlem Platformuna İlişkin Risk Bildirim Formu" okunmalı ve Yatırım Kuruluşu'ndan ayrıca bilgi alınmalıdır.
4. Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) ve Borsa İstanbul A.Ş.'nin yaptığı değerlendirme sonucunda, Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem gören paylar belirli kriterlere göre Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar olmak üzere üç gruba ayrılmış olup, pay piyasalarında işlem yapmadan önce Borsa İstanbul A.Ş.'nin sitesinde yer alan uygulamalar okunarak, Yatırım Kuruluşu'ndan bilgi alınmalıdır.

Sermaye Piyasası Araçları Paylar ve Yeni Pay Alma (Rüçhan) Hakları

1. Paylar, anonim ortaklık sermayesini temsil eden ve sahibine ortaklık hakkı veren sermaye piyasası araçlarıdır.
2. Yeni pay alma hakkı ise anonim ortaklıkların bedelli sermaye artırımlarına mevcut ortakların öncelikli olarak katılma hakkını ifade etmektedir. Payları Borsa İstanbul'da işlem gören ortaklıkların nakdi sermaye artışı yapmak üzere belirledikleri yeni pay alma hakkı kullanma süresi içinde, söz konusu payların üzerinde bulunan yeni pay alma haklarının alınıp satılabilmesi için belirli süreler dahilinde yeni pay alma hakkı sıraları işleme açılmakta ve Pay Piyasasında geçerli olan kurallar çerçevesinde işlem görmektedir.
3. Borsa İstanbul'da işlem görmesi uygun görülen paylar, Pay Piyasası bünyesinde şartlarını sağladıkları pazar veya platformlardan birinde işlem görürler. Borsa İstanbul düzenlemeleri çerçevesinde, payların işlem gördükleri pazar ve platformlarda zaman zaman değişiklikler meydana gelebilir.

Borsa Yatırım Fonları

1. Borsa yatırım fonları, bir endeksi baz alan, baz aldığı endeksin performansını yatırımcılara yansıtmayı amaçlayan ve katılma payları borsalarda işlem gören yatırım fonlarıdır.
2. Borsa yatırım fonları, baz aldıkları endekste her bir varlığın getiri ve riskini, ilgili varlığın endekste ağırlığı oranında yansıttığından, takip edilen endeksin değer kaybetmesi durumunda fonun fiyatı da değer yitirebilecektir.

Platform ve Pazarlar

Platform ve pazarlara dair bazı genel bilgilere aşağıda yer verilmektedir. Borsa İstanbul, platform ve pazarlarda zaman zaman değişiklik yapabilmekte olup, aşağıda belirtilen pazar ve platformların bir kısmının veya tamamının isim ve/veya esaslarının değiştirilmesi, bazı pazar ve platformların kaldırılmaları ve aşağıda belirtilenler yerine veya bunlara ek olarak yeni pazar ve platformlar kurulması mümkündür. Pazar ve platformlara dair güncel ve kapsamlı bilgi için Borsa İstanbul'un internet sitesi ve Borsa İstanbul düzenlemelerine başvurulması gerekeceği dikkate alınmalıdır.

Yıldız Pazar

Yıldız Pazar'da halka açık piyasa değeri Borsa İstanbul tarafından belirlenen değerin üstünde olan şirketlerin payları işlem görmektedir. Pazara dair kriter ve kurallar, Borsa İstanbul tarafından belirlenmekte ve zaman zaman değişikliğe tabi tutulabilmektedir.

Ana Pazar

Ana Pazar'da halka açık piyasa değeri, Borsa İstanbul tarafından belirlenen değerin altında olan şirketlerin payları yer alır. Pazara dair kriter ve kurallar, Borsa İstanbul tarafından belirlenmekte ve zaman zaman değişikliğe tabi tutulabilmektedir.

Alt Pazar

Alt Pazar'da halka açık piyasa değeri, Borsa İstanbul tarafından belirlenen değerin altında olan şirketlerin payları yer alır. Pazara dair kriter ve kurallar, Borsa İstanbul tarafından belirlenmekte ve zaman zaman değişikliğe tabi tutulabilmektedir.

Yapılandırılmış Ürünler ve Fon Pazarı

Borsa yatırım fonu katılma belgeleri, varantlar, sertifikalar, sahipliğe dayalı kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının işlem görebildiği pazardır. Pazara dair kriter ve kurallar, Borsa İstanbul tarafından belirlenmekte ve zaman zaman değişikliğe tabi tutulabilmektedir.

Yakın İzleme

Pazarı Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar'dan çıkarılma sonucunu doğuracak gelişmelerin olduğu ortaklıkların paylarının işlem gördüğü pazardır. Pazara dair kriter ve kurallar, Borsa İstanbul tarafından belirlenmekte ve zaman zaman değişikliğe tabi tutulabilmektedir.

Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı

Halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılmak üzere ihraç edilen ortaklık paylarının ve Borsa İstanbul tarafından uygun görülen diğer sermaye piyasası araçlarının yalnızca nitelikli yatırımcılar arasında işlem görebilmesini sağlamak amacıyla oluşturulan, yalnızca nitelikli yatırımcı statüsünde olan yatırımcıların işlem yapabildiği pazardır. Pazara dair kriter ve kurallar, Borsa İstanbul tarafından belirlenmekte ve zaman zaman değişikliğe tabi tutulabilmektedir.

Piyasa Öncesi İşlem Platformu

Halka açık ortaklık statüsünde olup payları Borsa İstanbul'da işlem görmeyen ortaklıklardan Borsa tarafından bu Platformda işlem görmesine karar verilenlerin payları Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda işlem görebilecektir. Platforma dair kriter ve kurallar, Borsa İstanbul tarafından belirlenmekte ve zaman zaman değişikliğe tabi tutulabilmektedir.

İkincil Piyasaya İlişkin Bilgilendirme

Pay Piyasası işlemleri hem birincil hem de ikincil piyasayı kapsamaktadır.

RİSK BİLDİRİMİ

İşlem yapacağınız Yatırım Kuruluşu ile imzalanacak "Çerçeve Sözleşmesi"nde belirtilen hususlara ek olarak, aşağıdaki hususları anlamanız çok önemlidir:

1. Yatırım Kuruluşu nezdinde açtığınız hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm işlemler, Sermaye Piyasası Kurulu, Borsa İstanbul A.Ş. ve takas ve saklama merkezleri tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm idari düzenleme hükümlerine tabi olacaktır.
2. Pay alım satım işlemleri çeşitli oranlarda risklere tabidir. Piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonucunda Yatırım Kuruluşu'na yatırdığınız paranın tümünü kaybedebileceğiniz gibi, kayıplarınız yatırdığınız para tutarını dahi aşabilecektir.
3. Pay değerleri, genel ekonomik ve siyasi ortam kaynaklı fiyat hareketlerinden, spekülasyon ve manipülasyon nitelikteki işlemlerden etkilenebilir.
4. Paylara ilişkin alım satım işlemlerinde farklı bir şekilde tezahür eden karşı taraf riski bulunmaktadır. Bu doğrultuda, işleme başlamadan önce, paylarını ihraç eden şirketin mali durumunun bozulması, iflası, şirket malvarlığına kamu otoriteleri tarafından el konulması gibi ihtimalleri göz önünde bulundurmalısınız.
5. BİST, ilgili mevzuat çerçevesinde, PP'de işlem gören ihraççı şirketlerin işlem sıralarını kapatmaya, yükümlülüklerini yerine getirmeyen şirketlere ait payları sürekli veya geçici olarak borsa kotundan çıkarmaya yetkilidir.
6. Yatırım yapmış olduğunuz payları ihraç eden şirketler bedelli veya bedelsiz sermaye artırımları yapabilecektir. Bedelli sermaye artırımına katılmamanız halinde şirkette sahip olduğunuz pay oranı düşecektir.
7. Payları ihraç eden şirketlerin bedelli sermaye artırımını yapmaları durumunda, payların bedelli sermaye artırımına katılma hakkı olan "rüçhan hakkı kuponları" BİST'de alınıp satılabilmektedir. Gerek hesabınızda bulunan paylar üzerinden hak etmiş olduğunuz, gerekse BİST'den satın aldığınız "rüçhan hakkı kuponları"nın bir vadesinin olduğunu dikkate almalısınız. Vade sonuna kadar kullanılmayan veya BİST'de satılmayan rüçhan hakkı kuponları geçersiz hale gelir. Bu durum tüm haklarınızı yitirmenize ve maddi kayba uğramanıza sebep olabilir.

8. Pay alım satımına ilişkin olarak gerçekleştirmeyi planladığınız işlemler için Yatırım Kuruluşu'na asgari olarak SPK mevzuatında belirlenen oranda teminat yatırmanız gerekmektedir.
9. Yabancı para cinsinden yapılan işlemlerde, yukarıda sayılan risklere ek olarak kur riskinin olduğunu, kur dalgalanmaları nedeniyle Türk Lirası bazında değer kaybı olabileceği, devletlerin yabancı sermaye ve döviz hareketlerini kısıtlayabileceği, ek ve/veya yeni vergiler getirebileceği, alım-satım işlemlerinin zamanında gerçekleşmeyebileceği bilinmelidir.
10. Yatırım Kuruluşu'nun piyasalarda yapacağınız işlemlere ilişkin tarafınıza aktaracağı bilgiler ve yapacağı tavsiyelerin eksik veya doğrulanmaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkate alınmalıdır.
11. Pay alım satımına ilişkin olarak Yatırım Kuruluşu'nun yetkili personelince yapılacak teknik ve temel analizden kişiden kişiye farklılık arz edebileceği ve bu analizlerde yapılan öngörülerin kesin olarak gerçekleşmemesi olasılığının bulunduğu dikkate alınmalıdır.
12. İşlemlerinize başlamadan önce, işlemlerinizin borsalara, takas ve saklama kuruluşlarına ve Yatırım Kuruluşlarına ödenecek komisyon ücretlerine ve ilgili mevzuatta belirlenen oranlarda vergiye tabi tutulacağını bilincinde olmalısınız. İşlemlerinize başlamadan önce, işlemlerinize ilişkin ücretler ve ücretler parasal olarak ifade edilmemişse, ücretlerin parasal olarak size nasıl yansıtılacağı ile ilgili anlaşılır örnekler içeren yazılı bir açıklama talep edebilirsiniz.
13. Paylara ilişkin olarak BİST nezdinde gerçekleştireceğiniz işlemler ve bu işlemlere ilişkin elde edeceğiniz gelirler, ilgili vergi mevzuatına uygun olarak vergilendirmeye tabi tutulacaktır.
14. İşlem yapmak istediğiniz payın Alt Pazar paylarında olması durumunda, derinliğin/likiditenin sınırlı olabileceği dolayısıyla aşağı/yukarı yönlü sert fiyat hareketleri ihtimalinin daha yüksek olabileceğini dikkate alarak piyasa risklerinin net bir şekilde farkında olunması, bu riskler değerlendirilerek işlem yapılması ve fiyat riskinin sınırlandırılabilmesi için alım-satım emirlerinin mümkün olduğu kadar limit fiyatlı emir şeklinde iletilmesi hususları önemle dikkatlerinize sunulur.
15. Pay Piyasası Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda Kurul kaydında bulunan fakat daha önce Borsa'da işlem görmeyen şirketlerden Kurulca belirlenen şirketlerin paylarının işlem görmektedir.
16. Şirket paylarının Platforma kabul şartı olarak Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") kararı dışında BİST tarafından şirketin hukuki ve mali durumu ile faaliyetleri açısından herhangi bir inceleme yapılmadığının, bu alanlarda Kotasyon Yönetmeliği ve diğer Borsa mevzuatında yer alan herhangi bir nicelik ve/veya niteliğe ilişkin kriterlere (karlılık, faaliyet süresi, sermaye büyüklüğü, piyasa değeri gibi unsurlara bağlanmış sınırlayıcı şartlar) göre değerlendirme yapılmadığının, söz konusu paylar Borsa'da işlem görmeye başladıktan sonra da söz konusu şirketlerin hukuki ve mali durumu ile faaliyetleri açısından herhangi bir inceleme yapılmayacaktır.
17. PÖİP'te işlem gören şirketin SPK ve BİST düzenlemelerine uymaması halinde şirket paylarının işlem sırasının geçici veya sürekli olarak durdurulabilmektedir.
18. SPK'nın 03.06.2011 tarihli ve 17/519 sayılı kararı gereği şirketin paylarının Platformda işlem görmeye başladığı tarihten itibaren SPK'nın II-15.1 sayılı "Özel Durumlar Tebliği" kapsamında özel durum açıklaması yapmakla yükümlü olduğunun, ancak diğer sermaye piyasası mevzuatı yükümlülükleri açısından Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda işlem gören şirketler için Kurulca belirlenen diğer yükümlülüklerle tabidir.
19. Şirket paylarının Platformda işlem görmesinin şirketin veya şirket paylarının SPK ve BİST tarafından tekeffülü anlamına gelmeyeceğinin, Platformda yapılacak yatırım ve üstlenilen risk nedeniyle uğranılabilecek zararlardan SPK ve BİST sorumlu değildir.
20. İşlemlere başlamadan önce, yatırım kuruluşuna yükümlü olunacak bütün komisyon ve masraflar konusunda teyit alınması gerekmekte, Çerçeve Sözleşme'de kararlaştırılmış esaslar gereğince ve Çerçeve Sözleşme'nin ilgili bölümünde belirtilen komisyon ve masraflar müşteri hesabına yansıtılmaktadır.
21. BİST PÖİP'te işlem gören şirket paylarının ikincil piyasası bulunduğundan, ancak şirketin nicelik ve/veya niteliğine ilişkin kriterlere göre oluşacak arz/talep dengesi çerçevesinde likidite riski ile karşı karşıya kalınabilmektedir.
22. PÖİP'te işlem gören şirket payları tek fiyat yöntemine tabidir.
23. PÖİP'te işlem gören şirket paylarının kredili alım işlemi veya açığa satışa konu olmamakta; belirli bir anda oluşabilecek açık takas pozisyonunun %100'ü oranında özkaynak bulundurma şartına tabi olmakta, buna göre bir yatırımcının takası henüz gerçekleşmemiş işlemleri sonucunda, belirli bir anda PÖİP paylarında oluşabilecek açık takas pozisyonunun asgari %100'ü oranında net varlığının bulunmasının zorunlu bulunmakta, ayrıca bu paylarda gerçekleştirilen işlemlerde hiçbir suretle ve yatırım kuruluşu yönetim kurulu kararı ile de olsa yatırımcı bazında veya genel olarak özkaynak oranlarının değiştirilememekte ve teminat alınmaksızın emir kabul edilmemektedir.

24. PÖİP'te işlem gören şirket paylarının sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış, ödünç alma veya ödünç verme işlemlerinde özkaynak olarak kabul edilememektedir.
25. Yine Pay Piyasası çatısı altında bulunan Yakın İzleme Pazarı, Borsa İstanbul Kotasyon yönergesi kapsamında Ortaklık payları, Yıldız Pazar, Ana Pazar, Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nda işlem gören ortaklıklar ile ilgili olarak olağan dışı durumların ortaya çıkması, kamunun zamanında, tam ve sürekli aydınlatılmasına ve mevcut düzenlemelere uyum konusuna gerekli özenin gösterilmemesi, yatırımcıların haklarının korunması ve kamu yararı gereği ortaklık paylarının Borsa kotundan ve/veya ilgili pazardan geçici ya da sürekli çıkarılması sonucunu doğurabilecek gelişmelerin oluşması, ortaklığın finansal durumunu ve ticari faaliyetini olumsuz yönde etkileyen önemli nedenlerin oluşması nedenleriyle ortaklığın izleme ve inceleme kapsamına alınması durumlarında, sürekli gözetim, denetim ve izleme ortamında, pay senetlerinin likidite imkanını kesintiye uğramadan Borsa bünyesinde işlem görebileceği pazardır. Ortaklık pay senedine yatırım yapmanın olası avantaj ve dezavantajları yanısıra Yakın İzleme Pazarında işlem gören ortaklık paylarının yukarıda anılan nedenlerle çok ciddi dezavantajları olacağı bilinmelidir.

İşbu "Pay Piyasası İşlemlerine İlişkin Risk Bildirim Formu", yatırımcıyı genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirmeyi amaçlamakta olup, sermaye piyasası araçlarının alım satımından ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Dolayısıyla tasarruflarınızı bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce dikkatli bir şekilde araştırma yapmalısınız.

Pay Piyasası İşlemlerine İlişkin Risk Bildirim Formu'ndaki tüm hususları sözleşmeyi imzalamadan önce okuyup, anladığımı; işbu esasların uygulanması sırasında Yatırım Kuruluşu'nu kusuru veya ihmali nedeniyle doğabilecek zararlarımı talep ve dava haklarım saklı kalmak kaydıyla özgür iradem sonucu bu "Pay Piyasası İşlemlerine İlişkin Risk Bildirim Formu"nu onayladığımı ve Formun bir örneğini aldığımı kabul ve beyan ederim.